

Bemærkninger til forslaget

Formål

Formålet med beslutningsforslaget er at bremse unge menneskers indgang til en kriminel løbebane samt undgå, at de fastholdes i det kriminelle miljø, mens de venter på, at det undersøges, om de er »strafegnede«, og at deres sager færdiggøres til senere dom. Endvidere skal det sikre, at de møder en hurtig sanktion af en strafbar handling, således at de opdager, at samfundet tager afstand fra deres handlinger allerede fra første strafbare forhold, og at samfundet samtidig giver dem en chance for at nyorientere sig, sætte andre mål og hurtigt komme videre i en god og stabil tilværelse. Dette skulle gerne give den effekt, at de unge føler, at deres handlinger har haft en konsekvens straks, og at sanktionen bliver mere mærkbar fra gang til gang. De kan derved stå af den kriminelle stige, inden de har samlet så mange domme og fællesdomme, at frihedsstraf ved varetægtsfængsling pludselig bliver af længere varighed end de korte domme, som dette beslutningsforslag lægger op til.

Beslutningsforslaget handler altså om at forhindre, at unge mennesker, der har begået en knap så alvorlig lovovertrædelse, derved starter en egentlig kriminel løbebane. Er der derimod tale om alvorligere kriminalitet, skal den normale fremgangsmåde og den sædvanlige strafudmåling finde anvendelse.

Det er en forudsætning, at de unge erkender eller bliver taget på fersk gerning. Hvis de ikke tilstår, skal de naturligvis have mulighed for at anke dommen.

Baggrund

Problemet med den nugældende lovgivning er, at mange unge begår deres første indbrud i børnehaver, spejderhytter, klubhuse, iskiosker og lignende ubeboede steder, uden at det får en egentlig mærkbar konsekvens straks fra starten.

Hvis de pågribes af politiet, bliver de efterfølgende afhørt og løsladt inden for de første 2 timer. Dette sker - uanset tidspunktet på døgnet - fordi overnatning ikke må ske på politistationen, og fordi unge under 18 år ikke må indsættes i nærmeste arresthus. Afhøringerne foretages derfor tit under tidspres, og politiet har ikke

tid til at tale egentlig kriminalpræventivt med de unge samt undersøge, om der i området er begået lignende kriminalitet, som de anholdte kan have udført før den aktuelle anholdelse. Derfor løslades de unge anholdte så hurtigt, at de føler, at de har klaret frisag for eventuelle tidligere begåede, men uopklarede handlinger. Hvor de før og under anholdelsen havde dårlig samvittighed over de tidligere forhold, føler de nu ved løsladelsen, at de har klaret frisag, og de løslades og genføres med deres medgerningsmænd til endnu større triumf, grin og ballade - de »snød jo politiet«, og så er man dagens helt. De har derved fået skabt sig et image, som sætter dem i centrum. Det værste for dem er, at de i tiden fremover - måske endda mod deres indre vilje - skal forsøge at leve op til deres nye image og bliver derfor centrum for nye kriminelle handlinger. Det forventer deres omgivelser af dem, eller de tror, at omgivelserne forventer det af dem. Samtidig tror kammeraterne, at vedkommende virkelig er en helt, og de falske forventninger løber løbsk, og den kriminelle spiral er i gang.

Det medfører, at de unge gerningsmænd optrapper deres handlinger til indbrud i sommerhuse, boliger, lagre og forretninger. De tror nu, at deres kriminalitet er så voldsom, at den vil medføre frihedsstraf, og den onde spiral fortsætter, fordi de nu mister lysten og motivationen til at finde et job eller en uddannelse af frygt for at skulle afbryde forløbet igen i forbindelse med afsoning. Altså løber de linen ud, indtil deres kriminalitet bliver så massiv, at den medfører en varetægtsfængsling.

Under denne varetægtsfængsling opdager de, at de »ikke er så slemme endda« - i forhold til deres medindsatte.

Er man under 18 år, skal der være tale om grov kriminalitet, før man varetægtsfængsles, og dermed indsættes de unge sammen med andre meget forrædede unge. De får nu nye »idealer«, nye »venner« og er igen nødt til at lyve for sig selv og medindsatte om deres egen store formåen på det kriminelle felt. Spiralen fortsætter.